

FM: Covid-19 krīzi Latvijas ekonomika pārvarējusi labāk nekā prognozēts, šogad jauni satricinājumi

Publicēts: 01.03.2022.

[Jaunami](#)

[Tautsaimniecības analīze](#)

Latvijas ekonomika Covid-19 krīzi pārvarējusi labāk nekā sākotnēji prognozēts, un iekšzemes kopprodukts (IKP) 2021. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir palielinājies par 4,8%, liecina pirmdienē publiskotie Centrālās statistikas pārvaldes dati. Arī 2020. gadā ekonomikas kritums nebija tik krass, kā tika pieļauts pandēmijas pašā sākumā, un 2021. gadā, neskatoties uz aizvien smago saslimstības situāciju, IKP apjoms par 0,7% pārsniedzis pirmspandēmijas 2019. gada līmeni.

Salīdzinoši sekmīgo Covid-19 krīzes pārvarēšanu nodrošinājis gan zemāks krīzes un ierobežojumu tieši skarto nozaru īpatsvars ekonomikā, gan uzņēmumu spēja arvien labāk pielāgoties nelabvēlīgajiem apstākļiem, gan valsts sniegtais apjomīgais atbalsts gan ierobežojumu skartajiem biznesiem, gan ienākumus tieši zaudējušajiem iedzīvotājiem un mazāk nodrošinātajām sabiedrības grupām.

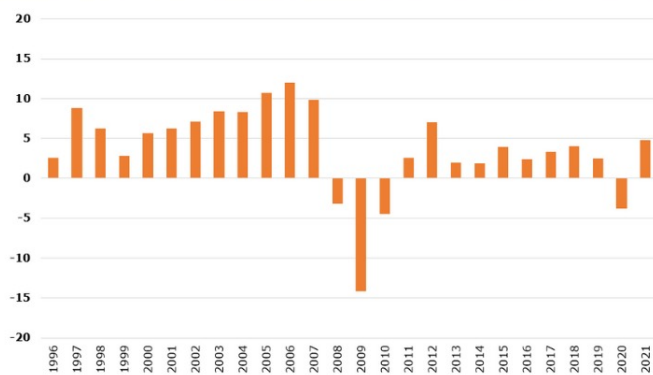
Būtiskāko devumu ekonomikas kāpumā pērn devusi tirdzniecības nozare ar 8,9% pieaugumu, veselības un sociālās aprūpes nozare ar 24,8% kāpumu, kā arī apstrādes rūpniecība un transports ar attiecīgi 7,4% un 5,9% pieaugumiem. Lauksaimniecībā un būvniecībā, nozarēs, kuras Covid-19 ietekmēja mazāk un kuras 2020. gadā saglabāja stabilus ražošanas apjomus, 2021. gadā sarukušas attiecīgi par 6,8% un 6,1%, bet Covid-19 krīzē visvairāk cietušās nozares – izmitināšana un ēdināšana, kā arī māksla, izklaide un atpūta – joprojām nav atguvušas un arī 2021. gadā piedzīvojušas kritumus 5,2% un 3,3% apmērā.

No izlietojuma puses ekonomikas izaugsmi visbūtiskāk ietekmēja privātā patēriņa atjaunošanās, tam salīdzinājumā ar 2020. gadu palielinoties par 4,8%, valsts patēriņš pērn audzis par 4,4% un investīcijas palielinājušās par 3,0%. Eksportam palielinoties lēnāk nekā importam – attiecīgi par 6,2% un 13,5% - neto eksporta devums ekonomikas izaugsmē bijis negatīvs.

Ja 2021. gads parādījis spēcīgu ekonomikas atgūšanos no Covid-19 krīzes, kas turpinājās vēl arī 2022. gada sākumā, šogad Latviju ir skāruši jauni satricinājumi, kas ekonomikai var nozīmēt tirdzniecības un ekonomiskās sadarbības pārtraukšanu ar karadarbību uzsākušajām Krieviju un Baltkrieviju, kā arī apgrūtinājumiem darījumos ar Ukrainu. Ekonomikas izaugsmi Latvijā vājinās arī straujākais cenu, īpaši energoresursu un pārtikas cenu kāpums, bet nelabvēlīgāko scenāriju gadījumā arī resursu deficīts, kas tieši var ietekmēt ražošanas apjomus. Pēc pagājušā gada datiem Latvijas eksports uz Krieviju, Ukrainu un Baltkrieviju veido attiecīgi 7,3%, 1,4% un 1,1% no kopējā preču eksporta, bet preču importā šo valstu īpatsvars ir attiecīgi 9,1%, 1,2% un 2,4%. Pakalpojumu eksportā un importā Krievijas īpatsvars ir zemāks, ņemot vērā pēdējos gados strauji sarukušo Krievijas kravu tranzītu caur Latvijas ostām un Latvijas atteikšanos no nerezidentu biznesa banku sektorā.

Vienlaikus ar tirdzniecības sakaru pārtraukšanas ietekmi jārēķinās arī ar patērētāju noskaņojuma kritumu, kas var vājināt pieprasījumu pēc precēm un pakalpojumiem, kas nav vērtējamas kā pirmās nepieciešamības preces, kā arī ar privāto investīciju apsūkumu, krasi pieaugot uzņēmēju piesardzībai pret investīcijām apdraudētā reģionā. Šādā situācijā īpaši būtiska loma būs valsts un Eiropas Savienības fondu investīcijām, kur vēl pēc iepriekšējām prognozēm 2022. gadā gaidāms pieaugums aptuveni par trešdaļu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, kā arī valsts izdevumu pieaugumam aizsardzībai, veselībai un sociālajai aprūpei.

IKP pieaugums salīdzināmās cenās, pret iepriekšējo gadu, %

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/fm-covid-19-krizi-latvijas-ekonomika-parvarejusi-labak-neka-prognozets-sogad-jauni-satricinajumi>